

Vyjádření k diplomové práci Dariusze Dyrbuše

Pojmy světlo a tma v Janovských spisech

Zaměření a metoda

Práce zkoumá funkci protikladu světlo x tma v janovských spisech Nového zákona. Autor podává jejich konkordantní rejstřík a soupis perikop, v nichž se vyskytují, do nichž zařazuje i oddíly ze Zjevení Janova. Jeho metoda je prostá a důsledná: Zkoumá funkci motivu světla a tmy v jednotlivých oddílech, které postupně probírá. Závěr na str. 53 je věcný a trefný.

Teologické problémy

Základní schéma práce s protikladem světlo x tma je v janovských spisech jednoduché: světlo vyjadřuje Boží vůli, aktivně se prosazující i v odcizeném světě, tma reprezentuje opozici hříchu. Současně se objevují i problémy, které autor odhaluje sémantickou analýzou. Jde například o to, že jsou i jiná světla, než jakým je Ježíš – světla zastoupená jeho svědky a zčásti i Janem Křtitelem jako jeho předchůdcem, o perspektivu, která již dnes odhaluje dočasnost moci tmy a univerzální perspektivu světla a konečně průlom světla do světa a oblasti těla (*sarx*).

Kritika

Jde o poctivou práci, která se drží zvolené metodiky, i když v některých případech postupuje tak stručně, že některé otázky opomíjí: Je *sarx* jen bariérou, kterou světlo zjevení proráží (E. Kaesemann), aby se

dostalo k duchovnímu jádru člověka, nebo je jako součást člověka současně jeho adresátem? Nebo: Jde jen o metaforu, nebo byly oba pojmy chápány jako hypostase s jistou samostatnou existencí? Autor nepodává historickou kritickou exegesi, v níž by zkoumal předdějiny obou pojmů v raně křesťanských tradicích, u Pavla a v Markově evangeliu. Neobírá se ani náboženskodějinným srovnáním, přičemž by mu k pochopení některých míst pomohly paralely z Kumránských textů (o gnostických paralelách se zmiňuje na str. 14). Také v závěrečném hodnocení předkládá některé významné závěry tak, že si jich čtenář málem nevšimne, např. to, že v J a 1-3J je božství Ježíšovo již předpokládáno.

Drobnost: při reprodukci jednotlivých míst neuvádí na začátku číslo kapitoly.

Závěr

Dostí dobrá práce, až překvapivě dobrá na to, že autor má malý přehled o janovské literatuře a velmi zlomkovitě se seznámil se sekundární literaturou. Doporučuji k obhajobě.

Zderaz 1.8.2006.